

प्रादेशिक जलसंधारण अधिकारी, मृद व
जलसंधारण विभाग, नागपूर येथील भंडारा
जिल्ह्यातील भंडारा, पवनी, साकोली, मोहाडी
व लाखनी तालुक्यातील २१ माजी मालगुजारी
तलावांच्या दुरुस्ती कामास प्रशासकीय
मान्यता प्रदान करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

मृद व जलसंधारण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: मामात/प्रमा-२०२३/प्र.क्र- ७२३/जल-१

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक: १६ मार्च, २०२४.

वाचा:

- शासन निर्णय मृद व जलसंधारण विभाग क्र. संकिर्ण-२०२३/प्र.क्र.५१६/जल-१, दिनांक ११.१०.२०२३.
- अप्पर आयुक्त तथा मुख्य अभियंता, मृद व जलसंधारण प्रादेशिक क्षेत्र, नागपूर यांचे पत्र क्र. तांशा-१/१८३५, दि. ०५.१२.२०२३

प्रस्तावना

राज्यातील माजी मालगुजारी तलावांचे पुनरुज्जीवन व दुरुस्ती आवश्यक असलेल्या योजनांची दुरुस्ती करून सिंचन क्षमता व पाणीसाठा पुनर्स्थापित करण्याच्या अनुषंगाने संदर्भीय शा. नि क्र. १ अन्वये मार्गदर्शक सुचना निर्गमित करण्यात आलेल्या आहेत. नागपूर प्रादेशिक कार्यालयांतर्गत २१ योजनांची दुरुस्ती करण्यात येणार असुन दुरुस्तीसाठी एकूण रक्कम रु. ४६३.८० लक्ष इतकी आहे. प्रस्तावित २१ मा.मा. तलाव योजनांच्या मूळ संकल्पित पाणीसाठा २०००.२२ स.घ.मी व मूळ सिंचन क्षमता ५४६.३६ हेक्टर असुन प्रत्यक्षात पाणीसाठा १४९०.३० स.घ.मी व सिंचन क्षमता ३४०.६४ हेक्टर इतका होत आहे. दुरुस्तीमुळे ५०९.९२ स.घ.मी पाणीसाठा व २०५.७२ हेक्टर सिंचन क्षमता पुनर्जीवित होणार आहे. त्यामुळे संकल्पित पाणीसाठा व सिंचन क्षेत्र उद्दिष्टचे साध्य होत आहे. सदर कामांना प्रशासकीय मान्यता मिळण्याबाबतचा प्रस्ताव उपरोक्त संदर्भीय पत्र क्र. २ अन्वये शासनास सादर झाला आहे. प्रादेशिक जलसंधारण अधिकारी, मृद व जलसंधारण विभाग, नागपूर यांनी आपल्या स्तरावर सर्व अंदाजपत्रकांची छाननी/ तपासणी केली आहे. उपरोक्त बाबींचा विचार करून उल्लेखित २१ कामे आराखऱ्यातील प्राधान्यक्रमांक १ मध्ये समाविष्ट असल्याने प्रस्तावास प्रशासकीय मान्यता देण्याचे विचाराधीन होते. त्यानुसार खालील प्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे.

शासन निर्णय:

नागपूर प्रादेशिक जलसंधारण विभागातील भंडारा जिल्ह्यातील भंडारा, पवनी, साकोली, मोहाडी व लाखनी तालुक्यातील एकूण २१ मा.मा. तलाव योजनांच्या पुनरुज्जीवन व दुरुस्तीची अंदाजपत्रकिय किमत रुपये ४६३.८० लक्ष (अक्षरी रुपये चार कोटी त्रिसास्त लक्ष ऐशी हजार फक्त) इतकी

आहे. या किंमतीच्या अंदाजपत्रकांना खालील अटीं व शर्तीच्या अधीन राहून प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.

- १) उपरोक्त पैकी प्रत्येक योजनेस स्वतंत्ररित्या प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे. आदेश एकत्रित केलेला आहे.
- २) या तलावांचे पुनरुज्जीवन झाल्यावर पुढील देखभाल दुरुस्तीकरीता हे तलाव "निस्तार हक्क धारक पाणी वापर संस्था" तयार करून त्यांना हस्तांतरण करण्यात यावेत. तथापि, एखाद्या तलावावर "निस्तार हक्क धारक पाणी वापर संस्था" निर्माण करणे शक्य नसल्यास निस्तार हक्क धारकांची सहमती घेऊन त्या गावातील ग्रामपंचायतीला तलाव हस्तांतरित करण्यात यावेत.
- ३) शासन निर्णय दिनांक ११.१०.२०२३ मधील तरतुदीनुसार दुरुस्ती करण्यात यावी.
- ४) दुरुस्तीच्या अंदाजपत्रकास सक्षम प्राधिकारी यांनी तांत्रिक मान्यता द्यावी.
- ५) दुरुस्तीच्या कामाचा दोष दायित्व कालावधी (Defect Liability Period) हा ५ वर्ष राहील.
- ६) दुरुस्तीच्या कामांचे Geotag व वेळेसह व्हिडीओ चित्रीकरण बंधनकारक राहील.
  - a) काम सुरु करण्यापूर्वी
  - b) २५% पूर्ण झाल्यानंतर.
  - c) ५०% काम पूर्ण झाल्यानंतर.
  - d) ७५% काम पूर्ण झाल्यानंतर.
  - e) १००% काम पूर्ण झाल्यानंतर.

या कामात पाच टप्प्यात Geotag व्हिडीओ चित्रीकरण करण्यात यावे. प्रत्येक टप्प्याच्या व्हिडिओ चित्रीकरणाचा कालावधी किमान ३ मिनिटाचा आवश्यक राहील.

- i. काम सुरु करण्यापूर्वी एका बाजूने चित्रीकरण सुरुवात करून दुसऱ्या टोकापर्यंत संपूर्ण चित्रीकरण करण्यात यावे.
- ii. व्हिडीओ चित्रीकरण करताना प्रत्येक वेळेस कामाचे जलसंधारण अधिकारी व कंत्राटदार/त्यांचा प्रशिक्षित तांत्रिक कर्मचारी यांची उपस्थिती अनिवार्य आहे. किमान दोन वेळेस खुद्द कंत्राटदाराची उपस्थिती आवश्यक आहे.
- iii. चित्रीकरणांमध्ये किमान दोन टप्प्यांमध्ये उप अभियंता व एका टप्प्यामध्ये कार्यकारी अभियंता यांची उपस्थिती अनिवार्य आहे.
- iv. देयके पारित करताना मोजमाप पुस्तिका सोबत चित्रीकरणाचा PenDrive सादर करावा. तसेच मोजमाप पुस्तिकेत नमूद करावे.
- v. सदर चित्रीकरणाची प्रत कार्यकारी अभियंता यांनी तपासावी व वरील सूचनांप्रमाणे चित्रीकरण नसल्यास देयक पारित करून होणार नाही.
- vi. चित्रीकरणाची किमान १५ सेकंदांची संक्षिप्त प्रत विभागाच्या जिओपोर्टलवर Upload करण्यात यावी.

७) कामाची गुणवत्ता उत्तम दर्जाची राहील याची सर्वस्वी जबाबदारी जलसंधारण अधिकारी/उपविभागीय जलसंधारण अधिकारी/ जिल्हा जलसंधारण अधिकारी यांची राहील. गुणनियंत्रण चाचण्या मापदंडानुसार करण्यात याव्यात.

८) दुरुस्तीचे काम सुरु करण्यापुर्वी, काम सुरु असताना व काम पुर्ण झाल्यावरच्या सर्व टप्यांवर, सदर कामांची प्रादेशिक दक्षता व गुणनियंत्रण पथकामार्फत तपासणी करण्यात यावी. क्रॉस चेकिंगसाठी मृद व जलसंधारण विभागाच्या अखत्यारीतील कामे जि.प. यंत्रणेकडील उपविभागीय जलसंधारण अधिकारी व जि.प. यंत्रणेच्या अखत्यारीतील कामे मृद व जलसंधारण विभागाचे उपविभागीय जलसंधारण अधिकारी यांचेमार्फत दुरुस्तीचे काम सुरु असताना तपासणी करावयाची आहे. त्यांची नियुक्ती अप्पर आयुक्त जलसंधारण, मृद व जलसंधारण प्रादेशिक क्षेत्र, नागपुर यांचे सहमतीने प्रादेशिक दक्षता व गुणनियंत्रण अधिकारी यांनी करावी.

९) शासन निर्णय क्रमांक: गामध-२०२३/प्र.क्र. २२/जल-१३, दि. २०-०४-२०२३ नुसार राज्यात गाळमुक्त धरण व गाळयुक्त शिवार योजना राबविण्यात आली आहे. सदर शासन निर्णयातील बाबी तलावातील गाळ उपसण्याच्या कामाकरिता विचारात घ्याव्या.

१०) कामांची व्हिरुक्ती होणार नाही याची दक्षता घेण्याची संपूर्ण जबाबदारी जिल्हा जलसंधारण अधिकारी व उपविभागीय जलसंधारण अधिकारी यांची राहिल.

११) सदर दुरुस्तीचे प्रस्ताव प्रादेशिक जलसंधारण अधिकारी यांचे स्तरावर तपासणी केली असल्याने प्रस्तावात अपूर्ण माहिती किंवा चूकीची माहिती दिल्याचे निर्दर्शनास आल्यास यास सर्वस्वी प्रादेशिक जलसंधारण अधिकारी व त्यांचे अखत्यारीतील संबंधीत क्षेत्रीय अधिकारी जबाबदार राहतील.

१२) केलेल्या कामाचा तपशील ग्रामसभेसमोर ठेवण्यात यावा.

१३) शासन निर्णय मृद व जलसंधारण विभाग शा.नि.क्र. संकिर्ण-२०२३/प्र.क्र.५१६/जल-१, दिनांक ११.१०.२०२३ मध्ये देण्यात आलेल्या सर्व मार्गदर्शक सूचनांचे पालन करण्यात यावे.

२.० या २१ योजनांच्या कामावर होणारा खर्च खालील लेखाशिर्षातर्गत मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा.

मागणी क्रंमाक झेड एच-५,

४७०२ लहान पाटबंधारे योजना,

४७०२ ए ०७३

(२)(४) जुन्या मालगुजारी तलावांची पुनर्बांधणी व मजबुतीकरण (कार्यक्रम),

५३, मोठी बांधकामे

३.० सदरहू योजनांच्या दुरुस्तीच्या कामास वरील लेखाशिर्षातर्गत प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.

४.० प्रस्तुत आदेश प्रशासनिक विभागांना प्रदान करण्यात आलेल्या शक्तीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असुन, त्याचा सांकेतांक क्रमांक २०२४०३१६१३१७०७४३२६ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प्र. नि. पाटील)
कार्यकारी अभियंता तथा अवर सचिव,
महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल,मंबई.
- २) मा.मुख्यमंत्री, यांचे अप्पर मुख्य सचिव.
- ३) मा.विरोधी पक्षनेता, विधान परिषद/विधानसभा, विधान मंडळ सचिवालय,विधानभवन,मुंबई.
- ४) सर्व मा.संसद सदस्य,विधान मंडळ सदस्य, महाराष्ट्र राज्य.
- ५) सर्व मा.मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
- ६) मा. मंत्री (मृद व जलसंधारण)यांचे खाजगी सचिव
- ७) मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य.
- ८) सर्व मंत्रालयीन विभागांचे अप्पर मुख्य सचिव/प्रधानसचिव/सचिव.
- ९) मा. सचिव (मृद व जलसंधारण) यांचे स्वीय सहाय्यक
- १०) महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता) (लेखापरिक्षण), महाराष्ट्र राज्य,मुंबई.
- ११) आयुक्त मृद व जलसंधारण, जल आयुक्तालय, छत्रपती संभाजीनगर.
- १२) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र जलसंधारण महामंडळ, छत्रपती संभाजीनगर.
- १३) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, भंडारा
- १४) अपर आयुक्त जलसंधारण तथा मुख्य अभियंता, मृद व जलसंधारण प्रादेशिक क्षेत्र, नागपुर.
- १५) प्रादेशिक जलसंधारण अधिकारी, मृद व जलसंधारण विभाग, नागपुर.
- १६) प्रादेशिक दक्षता गुणनियंत्रण अधिकारी, मृद व जलसंधारण विभाग, नागपुर.
- १७) जिल्हा जलसंधारण अधिकारी, मृद व जलसंधारण विभाग, भंडारा.
- १८) कार्यासन अधिकारी (जल-४), जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १९) निवडनस्ती (जल-१).

मृद व जलसंधारण विभाग

जोडपत्र अ

प्रादेशिक जलसंधारण अधिकारी, मृद व जलसंधारण विभाग, नागपूर येथील भंडारा जिल्ह्यातील भंडारा, पवनी, साकोली, मोहाडी व लाखनी तालुक्यातील २१

माजी मालगुजारी तलावांच्या दुरुस्ती कामास प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्याबाबत गोषवारा:-

शासन निर्णय क्रमांक: मामात/प्रमा-२०२३/प्र.क्र-७२३/जल-१ दिनांक:- १६ मार्च, २०२४.

अ.क्र.	जिल्ह्याचे नांव	तालुक्याचे नांव	कामाचे नांव व गट / सर्वे क्र.	या पुर्वी दुरुस्तीचे वर्ष	दुरुस्तीची रक्कम (रु. लक्ष)	दुरुस्तीची प्रति सघमी किंमत	प्रचलित आर्थिक मापदंडा नुसार अद्यावत दुरुस्तीच्या रक्कमेची टक्केवारी	संकल्पीत पाणी साठवण क्षमता (सघमी)	संकल्पीत सिंचन क्षमता (हेक्टर)	प्रत्यक्ष होत असलेले पाणी साठवण (सघमी)	प्रत्यक्ष होत असलेले सिंचन क्षेत्र (हेक्टर)	दुरुस्ती नंतर पुनर्स्थापीत होणारा पाणी साठा (सघमी)	दुरुस्ती नंतर पुनर्स्थापीत होणारी सिंचन क्षमता (हेक्टर)
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४

जिल्हा जलसंधारण अधिकारी, ल.पा. विभाग जि.प. भंडारा

१	भंडारा	मोहाडी	मा.मा. तलाव दुरुस्ती लेंडेझरी गट क्र. ३८	१० वर्षापुर्वी	१७.१०	१०१६	३.७३	१८८.००	५८.७३	१४८.००	२०.४८	४०.००	३८.२५
२	भंडारा	मोहाडी	मा.मा. तलाव दुरुस्ती जांभोरा गट क्र. ३१२	१० वर्षापुर्वी	७०.९८	१८२४७	७.४९	३८९.००	५८.०४	३२६.००	३७.५६	६३.००	२०.४८
३	भंडारा	पवनी	मा.मा. तलाव दुरुस्ती खोकरी/ढोरप गट क्र. २०२,२५९	१० वर्षापुर्वी	३.६९	२५०५१	१०.२८	१४.७३	४.२१	१०.००	२.५०	४.७३	१.७१
४	भंडारा	पवनी	मा.मा. तलाव दुरुस्ती सावरला गट क्र. ७३४	१० वर्षापुर्वी	१२.७७	३१२९९	१२.८५	४०.८०	११.६५	२६.००	६.२०	१४.८०	५.४५
५	भंडारा	पवनी	मा.मा. तलाव दुरुस्ती नांदीखेडा गट क्र. ६१	१० वर्षापुर्वी	२.४३	४७६४७	१९.५६	५.१०	३.२५	४.००	२.००	१.१०	१.२५
६	भंडारा	पवनी	मा.मा. तलाव दुरुस्ती	१० वर्षापुर्वी	७.५०	२८१६४	११.५६	२६.६३	७.६१	१६.५०	३.००	१०.१३	४.६१

			માંડવગોટા ગટ ક્ર. ૧૧										
૭	ભંડારા	પવની	મા.મા. તલાવ દુરુસ્તી ગોંડીશિવનાડા ગટ ક્ર. ૧૨૫	૧૦ વર્ષાપુર્વી	૩.૪૩	૧૧૧૦૮	૪.૫૬	૩૦.૮૮	૮.૮૨	૨૧.૦૦	૫.૫૦	૧.૮૮	૩.૩૨
૮	ભંડારા	પવની	મા.મા. તલાવ દુરુસ્તી આસગાંવ/રિઠી ગટ ક્ર. ૧૭	૧૦ વર્ષાપુર્વી	૨.૭૩	૧૩૩૮૨	૫.૪૯	૨૦.૪૦	૫.૮૩	૧૬.૯૦	૩.૫૦	૩.૫૦	૨.૩૩
૯	ભંડારા	પવની	મા.મા. તલાવ દુરુસ્તી શેગાંવ ગટ ક્ર. ૭૫	૧૦ વર્ષાપુર્વી	૫.૨૮	૨૭૪૧૪	૧૧.૨૫	૧૯.૨૬	૫.૫૦	૧.૪૦	૧.૬૦	૧.૮૬	૩.૧૦
૧૦	ભંડારા	પવની	મા.મા. તલાવ દુરુસ્તી શેગાંવ ગટ ક્ર. ૭૪	૧૦ વર્ષાપુર્વી	૧૩.૫૦	૩૪૭૮૫	૧૪.૨૮	૩૮.૮૧	૧૧.૦૯	૧૩.૦૦	૬.૨૦	૨૫.૮૧	૪.૮૯
૧૧	ભંડારા	પવની	મા.મા. તલાવ દુરુસ્તી ગરાડાપાર ગટ ક્ર. ૧૫	૧૦ વર્ષાપુર્વી	૩.૧૦	૨૪૩૧૪	૧.૯૮	૧૨.૭૫	૩.૬૪	૩.૭૦	૨.૫૦	૧.૦૫	૧.૧૪
૧૨	ભંડારા	ભંડારા	મા.મા. તલાવ દુરુસ્તી ગોલેવાડી ગટ ક્ર. ૩૭૮	૧૦ વર્ષાપુર્વી	૨૧.૧૯	૪૨૩૮૦	૧૭.૪૦	૫૦.૦૦	૧૩.૮૧	૩૦.૦૦	૧૦.૦૦	૨૦.૦૦	૩.૮૧
૧૩	ભંડારા	ભંડારા	મા.મા. તલાવ દુરુસ્તી સિર્સી ગટ ક્ર. ૮૬	૧૦ વર્ષાપુર્વી	૧૨.૬૬	૩૧૬૫૦	૧૨.૯૯	૪૦.૦૦	૧૦.૦૧	૨૮.૦૦	૬.૨૦	૧૨.૦૦	૩.૮૧
૧૪	ભંડારા	ભંડારા	મા.મા. તલાવ દુરુસ્તી ગોલેવાડી ગટ ક્ર. ૩૭૯	૧૦ વર્ષાપુર્વી	૫.૩૨	૧૭૭૩૩	૭.૨૮	૩૦.૦૦	૭.૬૩	૨૪.૦૦	૫.૬૦	૬.૦૦	૨.૦૩
૧૫	ભંડારા	સાકોલી	મા.મા.તલાવ દુરુસ્તી સાતલવાડા ગટ ક્ર.૪૪૩/૧	૧૦ વર્ષાપુર્વી	૩૧.૬૧	૪૫૧૫૭	૧૮.૫૪	૭૦.૦૦	૨૦.૦૦	૫૪.૦૦	૧૬.૪૦	૧૬.૦૦	૩.૬૦
૧૬	ભંડારા	સાકોલી	મા.મા.તલાવ દુરુસ્તી મોખે ગટ ક્ર. ૩૮૫	૧૦ વર્ષાપુર્વી	૪૦.૪૨	૧૯૨૪૮	૭.૯૦	૨૧૦.૦૦	૬૧.૧૨	૧૫૬.૦૦	૪૫.૪૦	૫૪.૦૦	૧૫.૭૨
૧૭	ભંડારા	સાકોલી	મા.મા.તલાવ દુરુસ્તી તુડમાપૂરી ગટ ક્ર. ૨૮	૧૦ વર્ષાપુર્વી	૧૭.૫૧	૧૪૬૪૯	૬.૦૧	૧૨૦.૦૮	૩૮.૨૮	૧૨.૪૦	૨૮.૦૦	૨૭.૬૮	૧૦.૨૮

१८	भंडारा	साकोली	मा.मा.तलाव दुरुस्ती तुडमापूरी गट क्र. ५९	१० वर्षापुर्वी	६३.२०	४५१४३	१८.५३	१४०.००	३९.२३	१०९.००	२७.००	३१.००	१२.२३
१९	भंडारा	लाखनी	मा.मा. तलाव दुरुस्ती मानेगांव गट क्र. ४२३	१० वर्षापुर्वी	३७.९९	११६४७	४.७८	३२६.१८	८६.७२	२३४.००	५६.००	९२.१८	३०.७२
२०	भंडारा	लाखनी	मा.मा. तलाव दुरुस्ती धाबेटेकडी गट क्र.३२५	१० वर्षापुर्वी	१०.४१	४८६४५	१९.१७	२१.४०	३२.३८	२१.४०	१६.००	०.००	१६.३८
२१	भंडारा	लाखनी	मा.मा. तलाव दुरुस्ती धाबेटेकडी गट क्र.२१०	१० वर्षापुर्वी	८०.९०	३९२३४	१६.११	२०६.२०	५८.८१	१४७.००	३९.००	५९.२०	१९.८१
एकुण जिल्हा			२१		४६३.८०			२०००.२२	५४६.३६	१४९०.३०	३४०.६४	५०९.९२	२०५.७२

रुपये ४६३.८० लक्ष (अक्षरी रुपये चार कोटी त्रेसष्ट लक्ष ऐंशी हजार फ़क्त)

(प्र. नि. पाटील)
कार्यकारी अभियंता तथा अवर सचिव,
महाराष्ट्र शासन